

*Гуменна Анастасія Вікторівна,
Студентка ІV курсу,
спеціальності «232 Соціальне забезпечення»*

*Науковий керівник:
Доктор філософських наук, професор
Тополь Ольга Володимирівна*

«Система соціального захисту і соціального забезпечення дітей та сімей з дітьми»

У сучасних соціально-економічних умовах система соціального захисту і соціального забезпечення дітей та сімей з дітьми набуває особливої актуальності. Адже у процесі життєдіяльності сім'ї, на утриманні яких перебувають неповнолітні діти, спіткає велика кількість соціальних ризиків, серед яких інвалідність, хвороба, малозабезпеченість, утримання дитини одноосібно, втрата годувальника, безробіття. Досить актуальною залишається проблема бідності, особливо багатодітних сімей, що мають дітей з інвалідністю, неповних сімей, що доводить значимість соціального захисту дитинства в сучасних реаліях, що вимагає від держави розробки та прийняття якісно нових соціальних програм, спрямованих на захист даного суб'єкта права соціального забезпечення від несприятливих наслідків таких ризиків.

А в умовах соціально-економічних перетворень та ведення на частині території України військових дій, проблеми захисту дітей набувають особливої гостроти. Адже діти дуже чутливо реагують на всі зміни, які відбуваються у житті держави, проте самостійно не можуть впливати на умови, в яких вони існують.

Рівень життя малозабезпечених сімей з дітьми не зазнає якісних змін, незважаючи на те, що в доходах цих сімей допомоги на дітей становлять значну частку. У високоприбуткових групах сімей пільги не грають ніякої ролі у визначенні рівня їх життя. Це підтверджує тезу про те, що в сформованих в перехідний період умовах життя проблема соціального захисту сімей набуває принципово важливого значення.

Негативні процеси, пов'язані з трансформацією українського суспільства, ускладнюють становище сім'ї, негативно позначаються на основних її функціях – економічній, репродуктивній та виховній. Це призводить до того, що дедалі більше сімей обирають бездітність або відкладають народження дітей чи обмежуються народженням однієї дитини, зменшується кількість зареєстрованих шлюбів, високим є показник розлучень.

Тому система соціального захисту та соціального забезпечення відіграє провідну роль для добробуту та реалізації вирішення тих чи інших проблем з якими зіштовхуються сім'ї з дітьми та діти. Адже є невід'ємною складовою соціальної політики будь-якої держави.

Соціальний захист – це комплекс заходів, який спрямований на створення безпечного соціального середовища людини. А соціальне забезпечення спрямоване на матеріальне забезпечення людини від соціальних ризиків (хвороба, інвалідність тощо).

Система соціального захисту та соціального забезпечення можуть усунути посилюючу вразливість, з якою зіштовхуються сім'ї з дітьми та діти. Існує безліч методів для розробки та реалізації соціального захисту, що може допомогти зменшити бідність в сім'ї та сприяти покращенню умов, що буде сприяти розвитку дитини.

Щоб охопити всі сім'ї з дітьми та дітей, які потребують підтримки, країна має, окрім посилення індивідуального підходу, поступово більше інвестувати в систему соціального захисту та соціального забезпечення і зробити пріоритетним завданням по боротьбі з першопричинами з якими стикаються сім'ї з дітьми та діти.

Важливим є питання відповідності кваліфікації кадрів системи соціального забезпечення вимогам виконуваної діяльності, оскільки вона «передбачає оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді, планування, організацію, координацію та надання їм соціальних послуг, державних соціальних допомог, пільг, компенсаційних виплат та іншої соціальної підтримки, а також здійснення моніторингу надання соціальних послуг»[1]. «До основних соціальних послуг, що надаються при здійсненні соціальної роботи сім'ям, дітям та молоді, належать соціальна профілактика, соціальна реабілітація, соціальний супровід, консультування»[2].

Отже, система соціального захисту та соціального забезпечення залежить від соціальної політики держави. Система соціального захисту соціального забезпечення дітей і сімей з дітьми виступає одним з інститутів реалізації соціально-економічної політики, ціль якої полягає у забезпеченні соціальної стабільності і розвитку суспільства. Для досягнення цієї цілі необхідним є наявність дієвого механізму захисту сім'ї з дітьми та дітей від несприятливих наслідків соціальних ризиків.

Список використаної літератури:

1. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2019, № 18, ст.73. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19?find=1&text=%D0%B4%D1%96%D1%82#Text>
2. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III, редакція від 01.01.2020. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2001, № 42, ст.213. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14?find=1&text=%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BE+%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%96#w2_1